BIODIVERSITEIT
STRESSTEST

Landgebonden

ORGANISCHE MEST GEBRUIKEN

Organische meststoffen zoals stalmest, bokashi en compost bevatten veel organische stikstof en andere voedingsstoffen die langzaam beschikbaar komen. Organische mest is voeding voor het bodemleven en stimuleert de rode regenworm. Vanuit landbouwkundig oogpunt wordt organische mest vaak in de nazomer uitgereden. Bij het weidevogelbeheer vaak in het voorjaar. Dat zorgt er namelijk voor dat het gras niet te snel groeit en de vegetatie niet te hoog en te zwaar wordt voor weidevogels. Stalmest is goed voor insecten, wat ook voer voor vogels oplevert.

Kijk ook bij Lespakket: https://library.wur.nl/WebQuery/edepot/545919

- Lespakket
- Docentenhandleiding
- Reader bij het Lespakket

BELEIDSVELDEN

Duurzaamheid | Water | Biodiversiteit | Landbouw en Natuur | Nationale bijenstrategie | Vergroening Europees Landbouwbeleid

ALGEMENE SOORTEN

De bijbehorende algemene soorten is sterk afhankelijk van de grondsoort. Vooral in de bodem zal het bodemleven met schimmels, bacteriën, wormen, kevers toenemen in soorten en aantallen.

LEEFGEBIED

https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/monitoring-en-natuurinformatie/leefgebiedkaarten-natura-2000-en/

AANDACHTSPUNTEN

Organische mest moet langer opgeslagen worden en is meer werk om te maken. Daar tegenover staat dat het dus veel beter is voor het bodemleven en de andere biodiversiteit. Met een waardering van 1 ster (laag) tot 5 sterren (hoog) kunt u zien welke van de onderstaande aandachtspunten het meeste bijdragen [1].

Aandachtspunten reduceren kunstmest	Bijdrage
Er wordt gebruik gemaakt van natuurlijke stikstofbinders	★★★★☆
Het bodemleven wordt gestimuleerd	★★★★☆
De gewassen worden aangepast aan de bodem, zodat er geen kunstmest nodig is	★★★★☆
Er wordt geen vergif en kunstmest gebruikt.	★★★★☆
Stalmest	★★★☆☆
Bokashi	★★★☆☆
Koude compost	★★★☆☆
Warme compost	★★☆☆☆
Mulchen (stro/ houtsnippers)	★★★☆☆

KANSEN VOOR BIODIVERSITEIT

Organische mest is goed voor het bodemleven en maakt een natuurlijke kringloop van voedingsstoffen mogelijk. Diverse natuurtypes kunnen hiervan profiteren. Natuurlijk zullen met name soorten van armere milieus profiteren. Er kan gedacht worden aan: Groenvoorziening gras [3].Dit elementen dient voornamelijk als voedselvoorziening en schuilplaats. Bij het juist inrichten en beheren van dit elementen kan u als eindstreven het veelvoudig voorkomen of zelfs vestigen van de bijbehorende gidssoorten verwachten, zie tabel 1.

Tabel 1: Natuurtypen met hun geassocieerde gidssoorten die gerealiseerd kunnen worden bij het gebruik van organische mest.

Natuurtypen	Gidssoorten	Schaal (ha)	Tijd van uitvoer	Tijdsperiode tot effect op biodiversiteit	Onderhoud	Kosten/ha/jaar
Groenvoorziening gras [3]	Gewone dwergvleermuis, icarusblauwtje, patrijs, rund, paard,	≥ 0,1 – 1 ≤	Matig	Matig	Weinig beheer	Tot € 211,42

MEERWAARDE

Meerwaarde van organische mest

Financieel

- Besparing kunstmest
- Gebruiken van eigen mest…

Sociaal

- Verbetering woon- en leefomgeving

Fysiek

- Verbetering bodemkwaliteit
- Biedt kansen voor biodiversiteit

VOORBEELD

Koude compost zit vol bodemleven en goede stoffen voor de bodem. Warme compost daarentegen bezit ook veel slechte stoffen, maar is nog altijd beter dan drijfmest of kunstmest.

Stalmest met veel stro erin levert een waardevolle mest op voor gewassen. De hoop hier te zien op de foto biedt tevens ruimte voor insecten, die weer voedsel zijn voor vogels.

STAPPENPLAN

1: Bekijk welke organische mest geproduceerd kan worden en of alle voorzieningen hiervoor aanwezig zijn.

2: Leg als nodig de benodigde voorzieningen aan.

Habitat	Beheermaatregelen
8012: Groenvoorziening gras	Gefaseerd maaien. Maai niet heel het grasland tegelijk maar laat delen overstaan voor de aanwezig fauna.
	Delen van grasland niet maaien. Dit biedt structuur aan het grasland en ruigere gedeeltes trekken meer fauna aan.
	Voorkom overwoekering door struiken en bomen.

BRONNEN

[1]: https://gemeente-en-stadsmonitor.vlaanderen.be/groen-in-de-buurt

[2]: https://www.atlasleefomgeving.nl/meer-weten/natuur/groene-leefomgeving

[3]: https://www.wur.nl/nl/Onderzoek-Resultaten/Onderzoeksinstituten/Environmental-Research/Programmas/Biodiversiteit/Natuurinclusieve-landbouw.htm

[4]: https://www.eurofins-agro.com/nl-nl/klantenservice/veelgestelde-vragen/category/bodemlevenmonitor

[5]: https://www.eurofins-agro.com/nl-nl/bodemleven-organische-stof

[6]: https://www.goedbodembeheer.nl/bodemleven

[7]: https://www.louisbolk.institute/downloads/1419.pdf

[8]: https://wiki.groenkennisnet.nl/display/lmr02/Bodem

[9]: https://wiki.groenkennisnet.nl/display/na02/7.+Organische+meststoffen